

S E N T I N Ț Ă

În numele Legii

13 martie 2019

municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sedlul Buiucani)

instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător Irina Păduraru

Grefier Nicoleta Gidilica

Cu participarea:

Procurorului Irina Gheorghîștean

Avocatului Smerea Cristina

A examinat în sedlul instanței, în ședința de judecată publică, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza penală privind învinuirea lui: **XXXXXXXXXX**, născut la **XXXXXXXXXX**, IDNP **XXXXXXXXXX**, în r-ul Căușeni, domiciliat în mun. Chișinău str. Melestiu 7, angajat în calitate de profesor specialitatea „Educație Fizică” în cadrul Centrului de Excelență Informatică și Electronică, supus militar, căsătorit, 1 copil minor la întreținere, studii superioare, nu are grade de invaliditate, nu deține titluri speciale, deține gradul de calificare didactic superior, pe această cauză s-a aflat în stare de reținere, din 20 septembrie 2018 ora 14.50 min. eliberat în aceeași zi (f.d. 31, 43 Vol. II),-

- de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod Penal RM.

Cauza penală privindu-l pe **XXXXXXXXXX** a parvenit în instanța de judecată la data de 01 octombrie 2018, repartizată în procedură la 01 octombrie 2018, sentința integrală pronunțată la 27 februarie 2019.

Procurorul în Procuratura Anticorupție Irina Gheorghîștean, a pledat pentru recunoașterea inculpatului **XXXXXXXXXX** vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal și cu aplicarea alin.(8) art. 364¹ Cod de procedură penală, de a-i stabili pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1300 u.c. cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice timp de 3 ani. Corpurile delictive/mijloacele de probă - banii în sumă de 1400 lei (rezultați din infracțiune și ridicăți de la soția inculpatului), să fie trecuți în venitul statului, potrivit prevederilor art.162 alin.(2) pct.4), art.227 alin.(2) pct.5) din Codul de procedură penală. Cheltuielile judiciare invocate - în valoare totală de 2100 MDL (suportate pentru efectuarea expertizei tehnice a documentelor), de încasat de la inculpat în folosul statului. Mijloacele materiale de probă - actele și documentele (ce au fost anexate anterior la materialele prezentei cauze penale), necesită a fi păstrate în continuare atașat la materialele dosarului penal.

Avocatul Smerea Cristina în interesele inculpatului **XXXXXXXXXX**, a pledat pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse cu amendă în limita minimă prevăzută de legea penală fără a fi aplicată pedeapsa complementară obligatorie.

Inculpatul **XXXXXXXXXX** în ședința de judecată a susținut poziția apărătorului.

Procedura de citare legal executată.

În baza materialelor din dosar și a probelor administrate în ședința de judecată, instanța,

a c o n s t a t a t

XXXXXXXXXX, activând în cadrul Instituției Publice „Centrul de Excelență în Energetică și Electronică”, în calitate de profesor, fiind persoană publică conform prevederilor art.123 alin.(2) Cod penal, a săvârșit infracțiunea de corupere pasivă, prevăzută de art.324 alin.(4) din Codul penal, în circumstanțele după cum urmează:

La **XXXXXXXXXX**, Cotorobai Dumitru, student în anul 4 la Centrul de Excelență în Energetică și Electronică, situat pe str. Melestiu 12 mun. Chișinău, s-a prezentat la profesorul de „educație fizică” Bejan Petru, pentru a-l întreba când poate să susțină restanța, la care ultimul a verificat registrul personal și manifestând un comportament coruptibil, creându-i impedimente, contrar prevederilor art. 18 alin.(1) și (4) lit. a), c) - e) al Legii integrității nr.82 din **XXXXXXXXXX** conform căreia „pentru buna funcționare a entității publice în conformitate cu mandatul său legal de servire a interesului public și pentru asigurarea neafectării drepturilor omului, a imaginii și reputației entității publice, fiind obligat să nu admită și să denunțe neîntârziat încercările de implicare în manifestări de corupție; a) să refuze expres încercarea de implicare a sa în manifestări de corupție și să atenționeze, după posibilitate, persoana asupra caracterului ilegal al acestei încercări; c) să informeze neîntârziat Centrul Național Anticorupție despre încercările de implicare a sa în manifestări de corupție dacă acestea întrunesc elementele unei infracțiuni sau contravenții; d) să informeze neîntârziat conducătorul entității publice despre încercările de implicare a sa în manifestări de corupție în cazul în care acestea reprezintă alte tipuri de încălcări decât de ordin penal ori contravențional; e) să își exercite activitatea profesională în mod corespunzător, în special cea pentru care s-a încercat implicarea sa în manifestarea de corupție ”, i-a comunicat verbal studentului că trebuie să-i achite suma de 900 lei, ce constituie datorie din anul de studii precedent, ulterior să-i achite suplimentar 500 lei, pentru lichidarea restanței actuale.

Ca urmare la **XXXXXXXXXX**, Bejan Petru, a primit de la Cotorobai Dumitru, sumă de 1400 lei, mijloace bănești ce nu i se cuvin, pentru a-l aprecia pe ultimul cu notă pozitivă la susținerea examenului la disciplina ”educație fizică”

Astfel, prin acțiunile sale intenționate XXXXXXXXXXXX a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 324 alin.(4) Cod Penal – după indicii calificativi „coruperea pasivă, adică, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale, acțiuni săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale.”

La data de 22 ianuarie 2019, în cadrul ședinței preliminare, inculpatul XXXXXXXXXXXX, fiind asistat de avocatul Smerea Cristina, a declarat personal că recunoaște în totalitate săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriul și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală care îi sunt cunoscute, le înțelege conținutul, nu are obiecții asupra lor și nu solicită administrarea de noi probe, înaintând instanței un înscris autentic în acest sens (f.d. 1 Vol. III).

Procurorul în Procuratura Anticorupție, Irina Gheorghisțean, nu a obiectat împotriva judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Instanța de judecată, auzind declarațiile inculpatului, susținute de apărător, ascultând opinia procurorului, ținând cont de faptul că din probele administrate la faza de urmărire penală rezultă că fapta inculpatului este stabilită și denotă suficiente date cu privire la personalitatea acesteia, pentru a permite stabilirea unei pedepse, dat fiind faptul că rechizitoriul în speță este întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 Cod procedură penală a RM, Or, actele de urmărire penală nu prezintă careva semne că ar putea fi lovite de nulitatea absolută, din considerentul că materialele dosarului penal nu conțin careva indicii că în faza de urmărire penală ar fi fost încălcat principiul legalității în administrarea probelor, că ar fi fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenția Europeană, deoarece fapta imputată inculpatului a fost just încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul Penal a RM, iar participanții la proces nu au formulat careva cereri referitoare la contestarea acestor circumstanțe, instanța de judecată a admis prin încheiere cererea inculpatului și a procedat la audierea acestuia potrivit regulilor de audiere a martorului.

Fiind audiat în ședința de judecată inculpatul XXXXXXXXXXXX, vîna sa în comiterea infracțiunii a recunoscut-o și a declarat că, pe data de 12 septembrie anul 2018, elevul Cotorobai Dumitru într-adevăr s-a adresat la el pentru a susține restanța, dar nu s-a adresat că vrea să susțină normele de control conform curriculei naționale, elevul Cotorobai Dumitru nu a frecventat orele pe parcursul a 3 ani de zile, a frecventat orele doar în primul an de studii, după câte ține minte, în rest în anul II și III nu a frecventat orele conform orarului și respectiv i-a spus să achite suma respectivă de 900 lei plus 500 lei cu scopul procurării unei mingi pentru procesul instructiv educativ la educația fizică, pe parcursul anului adresându-se să-l aprecieze cu note de fiecare dată promitea că va veni la ore va frecventa ceea ce nu a făcut-o și la data respectivă dumnealui a spus că nu are mingea la el ceea ce a promis ca să procure o minge și la data de 13 când este indicat s-a apropiat și a spus că „iată domnul profesor eu am adus o sumă de bani ca să procurați dvs o minge de care considerați dumneavoastră”, cam asta este tot. La întrebarea avocatei Smerea Cristina a comunicat că elevul Cotorobai Dumitru nu a frecventat 4 sau 5 semestre, a fost la ore doar în anul I după câte ține minte, dar în anul II și III nu a frecventat la el orele conform orarului. A acceptat banii cu scopul pentru a procura o minge pentru lecții. La întrebarea procurorului a comunicat că recunoaște vinovăția așa cum i se incriminează conform actului de învinuire. La data de 12 septembrie 2018 a pretins bani care nu i se cuvin în sumă de 900 lei și plus 500 lei. Ca urmare a primirii mijloacelor bănești de la Cotorobai Dumitru i-a pus nota lui Cotorobai Dumitru pe îndreptare, i-a pus pe îndreptare nota 5. La concretizarea instanței a aplicat notă pozitivă pe fișa de lichidare a lui Cotorobai ca urmare a primirii banilor de la acesta pentru a procura o minge. La întrebarea procurorului a comunicat că procedura legală de susținere a restanțelor este conform regulamentului de lichidare a restanței copilul vine și susține normele de control care sunt incluse în curricula națională la obiectul de educația fizică conform curriculei și normelor de control. Pe parcursul anilor studentul Cotorobai Dumitru nu s-a adresat niciodată să susțină normele de control conform curriculei dar s-a adresat să-l ajute să-i pună notă, unde și a făcut pe parcursul anilor de studii și respectiv la data de 12 septembrie când s-a adresat să îi pună notă a pretins la suma indicată cu scopul procurării unei mingi pentru procesul instructiv educativ. La data de 13.09.18 de către Cotorobai Dumitru i-a fost transmisă integral suma de 1400 lei. Întâlnirea din 13 09 18 cu Cotorobai Dumitru unde i-au și fost transmise sumele bănești a avut loc în Parcul Valea Trandafirilor unde avea ore. A fost reținut de către coloratorii CNA peste o săptămână din data de 13.09.18 și banii transmiși au fost ridicăți de la el de către colaboratorii CNA. Banii care fac obiectul infracțiunii în sumă de 1400 lei în momentul reținerii nu erau la el dar i-a adus soția deoarece banii se aflau acasă. Referitor la data de 12-13 septembrie 2018 activa în calitate de profesor de Educație Fizică și sport în cadrul Centrului de excelență informatică și electronică (f.d. 40 Vol. III).

Deși inculpatul XXXXXXXXXXXX a recunoscut vina integral, vinovăția acestuia în ședința de judecată a mai fost dovedită și prin alte probe acceptate de inculpată, și anume:

- **Declarațiile martorului Cotorobai Dumitru** care fiind audiat la etapa urmăririi penale a comunicat că este student în anul 4, la Centrul de Excelență în Energetică și Electronică. Pe parcursul anilor de studii, i-a devenit cunoscut despre faptul că unii profesori pretindeau mijloace bănești pentru aprecierea studenților cu note pozitive, în cadrul examenelor.

Pentru susținerea unui examen, suma achitată de student varia între 250 - 1500 lei, în dependență de obiect. Profesorii din cadrul Centrului de Excelență în Energetică și Electronică, creau condiții în care susținerea examenului de sine stătător de către student devenea imposibilă.

Prin diferite metode profesorii indică studenților suma pe care ultimii sînt nevoiți să o achite pentru a susține examenul. De exemplu profesorul de educație fizică - Bejan Petru are un registru în care duce evidența despre fiecare student și comunică verbal suma pe care o solicită pentru a aprecia studentul cu notă pozitivă. Alți profesori, în cadrul discuției confidențiale notează pe suporturi de hârtie suma solicitată.

La XXXXXXXXXXXX, s-a prezentat la profesorul de educație fizică, în instituția colegiului, de pe str. Mileștiu 12, la care acesta i-a indicat să se apropie de el în timpul orelor. Aproximativ la 10:00 a mers în parcul "Valea Trandafirilor" unde profesorul de educație fizică - Bejan Petru desfășura lecția de educație fizică cu studenții. Acesta când l-a văzut, a lăsat studenții să meargă înainte și a rămas în urma ca să poată discuta cu confidențial. Acesta a întrebat numele și grupa, a deschis caietul care îl avea la el, de format A 4, acesta servește drept registru personal al profesorului, și i-a comunicat că mai are datorii în sumă de 900 lei de anul trecut, această datorie constă din 2 examene pentru care nu le-a achitat, dar oficial le-a susținut. Însă pentru restanța pe care trebuia să o lichideze actualmente, trebuia să achite suplimentar 500 lei.

Cu privire la profesoara de limba engleză - Roșcovanu Stela, a comunicat că aceasta creează impedimente studenților care nu cunosc limba engleză la nivel avansat să susțină examenul în sesiunea ordinară, apreciindu-i cu note negative, fără ca acestea să fie meritate. Astfel, studenții care au restanță, sînt nevoiți să achite suma indicată de profesoară pe suport de hârtie, din motiv că susținerea examenului cu puteri proprii este imposibilă. A concretizat că suma pentru un examen ordinar este stabilită în mărime de 400 lei, însă în cazul în care este preconizată susținerea tezei, plata pentru aceasta crește până la 600 lei.

Cu privire la profesorul Turtureanu Oleg, cunoaște din spusele colegilor, că pentru susținerea examenului la obiectul filozofie, este necesar de achitat 250 lei, însă care este procedura de achitare, nu cunoaște, în timpul apropiat urma să susțină examenul și la obiectul dat, din motiv că avea restanță.

La matematică, profesoara - Damu Aliona, în cadrul susținerii restanței indică exerciții complicate pentru a fi rezolvate, astfel, studenții care sînt în imposibilitate de a soluționa problemele propuse și recunosc acest fapt, sînt întrebați de către profesoară "cât" sînt dispuși să achite pentru a fi apreciați cu o notă pozitivă, apoi purced la negocieri până profesoara nu cade de acord cu suma de bani propusă. O altă modalitate folosită de către profesoara de matematică de a indica suma solicitată este notarea acesteia pe suport de hârtie.

Profesorul Ceauș Veaceslav este profesor la obiectul Electronică Industrială. La această disciplină, studenții, conform programului trebuie să prezinte numeroase lucrări de laborator, însă unele se adevăresc a fi extrem de complicate. Dat fiind faptul că profesorul nu oferă careva consultații cu privire la lucrările de laborator, o

bună parte de studenți nu le pot rezolva. În cazul în care toate lucrările de laborator, care sânt indicate în program nu sânt prezentate, posibilitatea de a susține examenul este nulă. Astfel, în cadrul susținerii restanței, profesorul indicat poate să întrebe studentul cât este disponibil să achite pentru a fi apreciat cu o notă pozitivă, ori indică în mod verbal studentului, care este suma necesară pentru a susține examenul.

Cu privire la procedura de lichidare a restanțelor, a comunicat că aceasta are loc la începutul semestrului, și are termen 2 săptămâni, în această perioadă toți merg la secție de unde primesc fișe de lichidare a restanțelor și în termenul indicat trebuie să meargă la toți profesorii la care au restanțe și să le lichideze. (f.d. 11-14 Vol. I);

- **Declarațiile martorului Cotorobai Dumitru** care a declarat că după discuțiile purtate de dimineată cu profesorii: Stela Roșcovan și Turtureanu Oleg, care i-au indicat sumele de bani pe care trebuie să le transmită pentru a fi apreciat cu note pozitive la lichidarea restanțelor, aproximativ la 14:00, s-a prezentat la sala de clasă 33, de la etajul 3, blocul 1, a deschis ușa și a văzut că profesorul Turtureanu Oleg, avea pereche, a închis ușa și s-a pregătit să plece, însă profesorul a ieșit în urma acestuia. Profesorul s-a apropiat de el, și i-a fost înmănată fișa pentru lichidarea restanței, acesta s-a uitat pe coridor, l-a întrebat dacă va scrie examenul, și a refuzat. Ulterior, profesorul l-a chemat să se ferească într-o parte, unde nu era nimeni. Acolo i-a transmis banii în sumă de 450 lei pe care i-a pus deasupra fișei de lichidare a restanței. Turtureanu Oleg a luat fișa acestuia și banii pe care i-a transmis și a plecat în cabinet, ulterior a ieșit și i-a întors fișa de lichidare a restanțelor cu nota "6".

După ce a fost apreciat cu notă pozitivă de către Turtureanu Oleg, a mers la Roșcovan Stela, aproximativ la 15:00, a intrat în sala de clasă din blocul 2, cabinetul 307. În sală nu era nimeni, decât profesoara, aceasta i-a indicat să se apropie, acesta i-a comunicat că a venit după cum s-au înțeles. Profesoara i-a deschis un carnet de culoare roșie pentru ca să pună banii acolo, ceea ce a și făcut. După ce a închis carnetul, a rugat să fie notat cu o notă mai ridicată, profesoara l-a notat cu 6 și i-a înmănat fișa de lichidare a restanțelor. (f.d. 15-17 V. I)

- **Declarațiile suplimentare ale martorului Cotorobai Dumitru** care a declarat că la XXXXXXXXXX, aproximativ ora 9:30 s-a prezentat la profesoara de limba engleză Roșcovan Stela. A intrat în cabinet, unde nu era nimeni, s-a prezentat, i-a spus ce grupă este, aceasta i-a indicat că trebuie să susțină examenul. La care acesta i-a comunicat că vrea să scape mai repede de restanță, astfel, cet. Roșcovan Stela, a scris pe o foaie A 4, pe care era ceva notat, un "3". Acesta a concretizat dacă aceasta înseamnă 300 lei, la care profesoara tacit i-a confirmat. Fiind acordată întrebarea dacă pentru această sumă este posibil aprecierea acestuia cu notă mai mare, aceasta i-a comunicat că va examina notele pe care le are și va lua o decizie. Cu privire la timpul în care urma să-i transmit banii, aceasta i-a indicat să se apropie după perechea a 3-a, aproximativ la 12:20, sau miercuri.

În aceeași zi, aproximativ la 10:00, s-a prezentat la profesorul Turtureanu Oleg, a intrat în sala de clasă, s-a prezentat, i-a indicat ce grupă este, și i-a comunicat că vrea să lichideze restanța. Acesta i-a comunicat că dacă vrea să susțină examenul, va costa "4", sau să nu scrie nimic, va costa "4,50". Acesta a fost de acord, și a convenit că va reveni după a 4-a pereche, 14: 50, sau a doua zi dimineată (f.d.18-20 V I).

- **Declarațiile suplimentare ale martorului Cotorobai Dumitru**, care a declarat că la XXXXXXXXXX, a intrat în biroul lui Șaptefrați Aliona s-a prezentat, i-a comunicat că are restanță și vrea să o lichideze. La care, aceasta i-a plasat pe purtătorul său de informație, niște documente care conțineau lucrări de laborator, pe care acesta le-a printat și apoi le-a completat. între timp cât îi dădea purtătorul său de informație, aceasta i-a spus că totul va costa „5”, întrebând dacă asta înseamnă 500, aceasta i-a confirmat.

Când a venit să-i transmită lucrările de laborator completate, i-a spus că azi nu are această sumă, și va reveni următoarea zi dimineată. Apoi, Șaptefrați Aliona, i-a spus că este de acord, și a menționat că mâine va semna foaia de restanță.

La 21.09.2018, aproximativ ora 12:25, a intrat în biroul lui Aliona Șaptefrați, și i-a comunicat că, așa cum sau înțeles ieri, a venit, i-a dat foaia de restanță și a întrebat încă o dată, dacă 500 lei, la care aceasta i-a gesticulat să plaseze banii între mapele care se aflau pe masă.

La XXXXXXXXXX, a intrat în biroul lui Ceaș Veaceslav, profesor de electronică, s-a prezentat i-a comunicat că are restanță și vrea să o lichideze. La care, Veaceslav Ceaș, l-a întrebat dacă are pregătite lucrările de laborator, la care acesta i-a răspuns că nu le are. Profesorul i-a dat pe un purtător de informație, să printeze o foaie de tip A1 și câteva lucrări adiționale și să revină la acesta.

Ulterior, când a revenit la acesta cu foaia de tip A1 printată și lucrările adiționale, profesorul l-a întrebat, dacă știe cât costă tot asta, la care acesta i-a răspuns că nu cunoaște. Profesorul i-a spus să semneze toate foile, și după ce le-a semnat au mers împreună într-un alt cabinet, și i-a spus să lase foile acolo. Apoi i-a comunicat că, toată treaba asta, va costa „1”, la care acesta a întrebat, dacă „1”, înseamnă o mie de lei, la care profesorul a confirmat.

La XXXXXXXXXX, aproximativ ora 12:40, a intrat în biroul lui Ceaș Veaceslav, iarăși s-a prezentat, și i-a comunicat, așa cum ieri i-a spus, a venit. Au ieșit ambii din birou și au intrat în altul de alături. După care i-a dat foaia de restanță, profesorul i-a semnat-o și fiind întrebat încă o dată de suma de o mie lei, profesorul a spus că da. Apoi, a scos banii și i-a transmis (f.d. 21-23 Vol. I).

- **procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigație - interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor și anexa stenogramelor întreținute de cet. Cotorobai Dumitru și Bejan Petru**, prin care se confirmă că: - la 13.09.2018, în intervalul de timp 13:16:31 - 13:18:24, între cet. Cotorobai Dumitru și cet. Bejan Petru, care a avut loc în parcul din preajma Centrului de Excelență în Energetică și Electronică din or. Chișinău, în cadrul vizualizării imaginilor se observă cum cet. Cotoobai Dumitru transmite profesorului Bejan Petru mijloace bănești în sumă de 1400 (una mie patru sute) lei pentru lichidarea restanței la disciplina "Educația fizică", iar profesorul Bejan Petru i-i pune nota 5 în fișa de restanță; (f.d. 90 Vol. I)

- **procesul-verbal privind consemnarea măsurii de investigație - controlul transmiterii banilor din 13.09.2016**, în care sunt consemnate următoarele: la XXXXXXXXXX, Bejan Petru, sub controlul ofițerilor de investigație ai CNA, în parcul din preajma Centrului de Excelență în Energetică și Electronică, a primit de la Cotorobai Dumitru mijloace bănești în sumă de 1400 lei (f.d.85 Vol. I);

- **procesul-verbal de control al transmiterii banilor din XXXXXXXXXX** prin care au fost transmise mijloacele bănești în sumă de 1400 lei, lui de Bejan Petru în parcul din preajma Centrului de Excelență în Energetică și Electronică (f.d.35 Vol. I);

- **raportul de expertiză nr. 180 din 13 septembrie 2018**, prin care s-a stabilit că cele șapte bancnote cu nominalul a câte 200 lei corespund după calitatea și metoda de realizare a imaginilor și elementelor de bază, bancnotelor autentice (f.d.26 Vol. I);

- **procesul-verbal privind consemnarea măsurii speciale de investigație - interceptarea și înregistrarea comunicărilor și a imaginilor din 26.09.2018** și stenogramele convorbirilor, în care este consemnat faptul pretinderii și primirii de către Bejan Petru, a banilor ce nu i se cuvin în sumă de 1400 lei. (f.d. 25-31 Vol. I);

- **ordonanță de recunoaștere ca mijloc de probă a mijloacelor bănești în sumă de 1400 lei**, care au fost transmiși de Cotorobai Dumitru și primiți de profesorul de educație fizică Bejan Petru ca mită. (f.d. 23 Vol. I);

- **procesul-verbal de ridicare din XXXXXXXXXX, prin care s-a efectuat ridicarea mijloacelor bănești în sumă totală de 1400 lei de la soția lui Bejan Petru și anume Iulia Bejan** (f.d. 135-136 Vol. I);

- actele ridicate de la Centrul de Excelență în Energetică și Electronică cercetate conform procesului verbal din 27.09.2018 (f.d. 182-236 Vol. I, f.d. 3-13 Vol. II);

Examinând cauza penală prin prisma art.364¹ Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova, audiind conform regulilor de audiere a martorului inculpatul Bejan Petru Sofronie care personal prin înscris autentic, a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cercetând probele administrate în faza de urmărire penală, instanța de judecată conchide, că prin acțiunile sale intenționate, Bejan Petru Sofronie a comis infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (4) Cod Penal RM, după semnele – „coruperea pasivă, adică, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale, acțiuni săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale”.

Totodată, instanța reiterează că jurisprudența CtEDO a statuat în cauza „*Prince Hans Adam II de Liechtenstein vs Allemagne din 17.01.2001*” că statele semnatare și-au asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenție să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, iar cele cuprinse în art. 6 au tocmai acest scop: efectivitatea dreptului la un proces echitabil, impunându-se statelor o obligație de rezultat: adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare și a mijloacelor necesare realizării acestei obligații.

În alt context, la adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1), pct. 1-4 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

În conformitate cu art. 51 alin. (1) Cod Penal al RM „Temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.”

În sensul precizării componenței de infracțiune, legiuitorul a statuat la art. 52 Cod Penal al RM „Se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.”

Potrivit art. 113 Cod Penal al RM „Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.”

În acest sens instanța relevă că, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art.324 CP RM îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune respectarea de către persoanele publice și persoanele publice străine a obligației de a pretinde, accepta sau a primi remunerația în strictă conformitate cu legea.

Obiectul material sau imaterial al acestei infracțiuni îl reprezintă remunerația ilicită. Aceasta se exprimă în bunurile, serviciile, privilegiile, avantajele, ofertele ori promisiunile sub orice formă, ce i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine.

În acord cu lit. d) art.2 al Convenției ONU împotriva corupției, adoptate la New York la 31.10.2003 prin „bunuri” trebuie de înțeles bunurile, corporale sau incorporale, mobile ori imobile, tangibile intangibile, ori actele juridice sau documentele atestând proprietatea acestor bunuri sau drepturile referitoare la acestea.

Astfel, raportând la caz, instanța de judecată atestă că XXXXXXXXXX activând în cadrul Instituției Publice „Centrului de Excelență în Energetică și Electronică”, în calitate de profesor, fiind persoană publică conform prevederilor art. 123 alin.(2) Cod penal, denigrând normele legale ce vizează remunerarea personalului instituțiilor de învățământ a pretins, primit și acceptat remunerație ce nu i se cuvenea de la elevul instituției în care activa Cotorobai Dumitru.

Legiuitorul a prevăzut că *latura obiectivă* a infracțiunii prevăzute la art.324 CP RM constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, ori de acceptare a ofertei ori promisiunii de asemenea foloase.

Astfel, cele patru modalități normative cu caracter alternativ ale acțiunii prejudiciabile specificate la alin.(1) art.324 CP RM sunt

pretinderea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine;

acceptarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine;

primirea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine;

acceptarea ofertei ori promisiunii de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine.

Prin pretindere, în sensul art.324 alin.(1) CP, presupune cererea stăruitoare (insistentă) sau formularea unei pretenții vizând bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine. Pretinderea nu implică neapărat satisfacerea pretenției formulate de făptuitor.

În cazul pretinderii, inițiativa întotdeauna aparține făptuitorului. Pretinderea poate fi exteriorizată prin cuvinte, gesturi, scrisori sau orice alt mijloc de comunicare. Nu este necesar ca cererea să fie astfel formulată încât să poată fi înțeleasă de oricine. Este suficient ca, în raport cu împrejurările concrete, ea să fie inteligibilă pentru cel căruia i se adresează.

Prin „acceptare” se are în vedere, după caz: 1) consimțirea dării de către corupător de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine; 2) aprobarea oferirii ori promisiunii de către corupător de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice sau persoanei publice străine.

Primirea înseamnă luarea în posesie, obținerea, încasare de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului de la corupător (sau de la un terț ce acționează în numele acestuia) și nu se limitează neapărat la preluarea manuală de către corupt a obiectului remunerației ilicite. Primirea poate fi realizată și prin lăsarea bunurilor ce constituie remunerația ilicită într-un loc indicat de către corupător, de unde se vor putea prelua oricând de către corupt.

Astfel, raportând prevederile legiuitorului asupra circumstanțelor cauzei instanța de judecată constată cu certitudine că acțiunile inculpatului XXXXXXXXXX se regăsesc trei modalități faptice, și anume cea de pretindere, acceptare și primire a bunurilor care nu i se cuvin în vederea exercitării funcției sale în proporții ce nu depășesc 100 unități convenționale, or, este cert stabilit că XXXXXXXXXX activând în cadrul Instituției Publice „Centrului de Excelență în Energetică și Electronică”, în

calitate de profesor, fiind persoană publică conform prevederilor art. 123 alin.(2) Cod penal, acționând contrar prevederilor art. 18 alin.(1) și (4) lit. a), c) - e) al Legii integrității nr.82 din 25.05.2017 conform căreia „pentru buna funcționare a entității publice în conformitate cu mandatul său legal de servire a interesului public și pentru asigurarea neafectării drepturilor omului, a imaginii și reputației entității publice, fiind obligat să nu admită și să denunțe neîntârziat încercările de implicare în manifestări de corupție; a) să refuze expres încercarea de implicare a sa în manifestări de corupție și să atenționeze, după posibilitate, persoana asupra caracterului ilegal al acestei încercări; c) să informeze neîntârziat Centrul Național Anticorupție despre încercările de implicare a sa în manifestări de corupție dacă acestea întrunesc elementele unei infracțiuni sau contravenții; d) să informeze neîntârziat conducătorul entității publice despre încercările de implicare a sa în manifestări de corupție în cazul în care acestea reprezintă alte tipuri de încălcări decât de ordin penal ori contravențional; e) să își exercite activitatea profesională în mod corespunzător, în special cea pentru care s-a încercat implicarea sa în manifestarea de corupție” la data de 12.09.2018 a pretins iar la XXXXXXXXXXXX a acceptat și primit de la Cotorobai Dumitru, student anul 4 la Centrul de Excelență în Energetică și Electronică, suma de 1400 lei pentru a-l aprecia pe ultimul, cu notă pozitivă la susținerea examenului la disciplina ”educația fizică”.

În ipoteza infracțiunii prevăzute la alin.(4) art.324 CP RM, valoarea exprimată în bani a remunerației ilicite, care constituie obiectul material sau imaterial al infracțiunii nu trebuie să depășească 100 unități convenționale.

Potrivit prevederilor art. 62 alin. (4) Cod Penal amenda se stabilește în unități convenționale. Unitatea convențională de amendă este egală cu 50 de lei.

Astfel, reieșind din prevederile art. 62 alin. (4) Cod Penal, rezultă că suma de 300 lei ce constituie obiect al infracțiunii comise de Bejan Petru Sofronie nu depășește 100 unități convenționale.

Infracțiunea specificată la art.324 Cod penal este o infracțiune formală. Ea se consideră consumată din momentul în care XXXXXXXXXXXX din momentul pretinderii, acceptării sau primirii în întregime a remunerației ilicite.

În circumstanțele descrise, raportând prevederile legiuitorului asupra circumstanțelor cauzei instanța de judecată constată cu certitudine că acțiunile inculpați XXXXXXXXXXXX întrunesc latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 324 alin. (4) Cod penal, în formulă consumată.

Legiuitorul mai indică că latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.324 Cod penal se caracterizează prin intenție directă.

Motivul infracțiunii în cauză se exprimă, de cele mai multe ori, în interesul material sau în năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale.

Scopul infracțiunii prevăzute la alin.(1) art.324 CP RM este unul special, adoptând oricare din următoarele patru forme:

- scopul îndeplinirii - în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă - de către persoana publică sau persoana publică străină a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză;

- scopul neîndeplinirii - în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă - de către persoana publică sau persoana publică străină a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză;

- scopul întârzierii îndeplinirii - în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă - de către persoana publică sau persoana publică străină a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză;

- scopul grăbirii îndeplinirii - în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă - de către persoana publică sau persoana publică străină a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză.

Această listă este exhaustivă și nu poate include alte forme.

Pentru calificarea faptei în baza alin.(1) art.324 CP RM, nu este obligatorie realizarea scopului sus-menționat.

Astfel, instanța bazându-se pe probatoriul cercetat mai sus în raport cu dispozițiile legiuitorului enunțate mai sus stabilește cu certitudine că inculpați XXXXXXXXXXXX a comis infracțiunea incriminată cu vinovăție, exprimată prin intenție directă, conștientizând faptul că pretinde, acceptă și primește bunuri ce nu i se cuvin.

Totodată, având în vedere prevederile art.21 Cod penal în raport cu dispozițiile legiuitorului, instanța de judecată stabilește că XXXXXXXXXXXX este subiect al infracțiunii de corupere pasivă.

Apreciind probele cercetate în ședința de judecată prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, în virtutea cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța, apreciindu-le conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, deopotrivă, în sensul art.394 Cod procedură penală a RM, instanța de judecată constatând fapta ilicită ca fiind dovedită și probele pe care se întemeiază concluziile, instanța, se pronunță asupra încadrării juridice a acțiunilor inculpatului XXXXXXXXXXXX, considerând că acesta a comis infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (4) Cod Penal RM, după semnele – „coruperea pasivă, adică, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal, de către o persoană publică de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru sine, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale, acțiuni săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale”.

La individualizarea pedepsei inculpatului XXXXXXXXXXXX instanța de judecată se va conduce de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal al Republicii Moldova.

Conform art.61 Cod penal al Republicii Moldova, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor ce au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane.

În această ordine de idei, în Recomandarea nr.61 a Curții Supreme de Justiție „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale în cauzele de corupție”, se menționează că: în cazul infracțiunilor de corupție noțiunea „gravitatea infracțiunii săvârșite” trebuie de înțeles în sensul că aceste infracțiuni, comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, deoarece se manifestă în structurile autorităților statului, a puterii sau serviciilor publice, care discreditează și compromit activitatea acestora.

Cuantumul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii, deci este vorba de personalitatea infactorului.

Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Mai mult decât atât, pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin infracțiune.

Astfel, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

În acest sens, instanța de judecată reține că circumstanțe ce atenuează răspunderea penală, conform art. 76 Cod penal, în privința lui XXXXXXXXXXXX, se reține alin. (1) lit. a) săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare.

Instanța de judecată nu poate reține cu titlu de circumstanță atenuantă față de XXXXXXXXXXXX faptul recunoașterii vinovăției, în condițiile în care cauza a fost examinată în procedură simplificată potrivit prevederilor art. 364¹ CPP, iar în cazul admiterii ar însemna că aceleași situații de drept i se va acorda o dublă valență juridică.

Circumstanțe ce agravează răspunderea penală conform art. 77 Cod penal, în privința XXXXXXXXXXXX, nu au fost stabilite.

Conform art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunea imputată XXXXXXXXXXXX, este ușoară, or, sancțiunea infracțiunii prevăzute la art. 324 alin. (4) Cod Penal a RM prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

În acest sens, se relevă că potrivit hotărârii Plenului CSJ a RM din 11.11.2013, nr.8 cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, precizează că instanțele de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța remarcă că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. De asemenea, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Astfel, luând în considerație în ansamblu toate circumstanțele cauzei, instanța consideră că corectarea și resocializarea inculpatului XXXXXXXXXXXX, este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de amendă, în limitele minime a sancțiunii art. 324 alin. (4) Cod Penal RM, pedeapsă care este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire social și principiile morale.

Totodată, instanța reiterează că potrivit alin. (8), art. 364¹ Cod de procedură penală a RM inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

În acest sens, conform Hotărârii Plenului CSJ a RM nr.13 din 16.12.2013 "Cu privire la aplicarea prevederilor art.364¹ CPP de către instanțele judecătorești" inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Analizând sintagma „limitelor de pedeapsă prevăzută de lege” deducem că legiuitorul a avut în vedere că pedeapsa, în cazul în care este amendă, se reduce cu o pătrime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, stabilindu-se noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului.

Reieșind din prevederea precitată, limitele noi a pedepselor prevăzute de art. 324 alin. (4) Cod penal, pentru inculpat vor constitui:

- amendă în mărime de la 750 până la 1 500 unități convenționale;

Reieșind din cele menționate, având în vedere că prin infracțiunea comisă XXXXXXXXXXXX a perturbat relațiile sociale cu privire buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care este incompatibilă cu bănuiala că persoanele publice, persoanele cu funcție de demnitate publică, persoanele publice străine sau funcționarii internaționali pot fi influențați în exercitarea atribuțiilor lor, deopotrivă ținând cont de faptul că XXXXXXXXXXXX a recunoscut vina integral, a manifestat o conduită conștientă prin conduită ce a facilitat examinarea rapidă a cauzei, instanța de judecată consideră că în privința inculpatului Bejan Petru Sofronie poate fi aplicată pedeapsa, în limita sancțiunii legii penale prevăzute de art. 324 alin.(4) Cod penal coroborat cu prevederile art. 364¹ alin. (8) CPP, în vigoare la data comiterii faptei, sub formă de amendă în mărime de 800 u.c. (opt sute) ceia ce constituie 40 000 (patruzeci mii) lei.

În corespundere cu prevederile art. 78 alin. (2) Cod Penal al RM în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.

Pornind de la rațiunea legiuitorului expusă în art. 78 alin. (2) Cod Penal al RM citată mai sus instanța de judecată consideră că în privința inculpatului Bejan Petru nu este rațională aplicarea pedepsei complementare privarea dreptului de a ocupa funcții publice prevăzută de sancțiunea art. 324 alin. (4) Cod Penal, în condițiile în care instanța de judecată a reținut în temeiul dispoziției art. 76 alin. (1) lit. a) Cod Penal cu titlu de circumstanță comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare.

Întru justificarea concluziei privind lipsa raționalității în aplicarea sancțiunii complementare instanța a fost diriguată inclusiv de faptul că inculpatul Bejan Petru a recunoscut vina integral, a conlucrat cu organul de urmărire penală, a fost reținut de colaboratorii poliției, deține gradul de calificare didactic superior fiind beneficiarul multor diplome pentru diverse activități didactice ce denotă personalitatea acestuia, situația materială a inculpatului (f.d. 3-31 Vol. III), prin ce convinge instanța că aplicarea unei pedepse cu amendă va fi suficientă pentru restabilirea echității valorilor sociale perturbate prin faptele inculpatului.

Totodată, cu referire la solicitarea apărării privind aplicarea prevederilor art. 79 din Codul penal cu neaplicarea sancțiunii complementare privarea de dreptul de a exercita funcții, instanța de judecată relevă legiuitorul atribuie circumstanțele excepționale la așa circumstanță sau un cumul de circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, gradul sau pericolul social al persoanei vinovatare.

În art. 79 CP, sunt prevăzute două temeuri pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege și anume:

a) prezența circumstanțelor excepționale ale cauzei care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe;

b) contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia.

Reieșind din aceste temeuri, circumstanțele prezente într-o cauză penală pot fi împărțite în două grupe: 1) circumstanțe ce se referă nemijlocit la infracțiune și la persoana infractorului și 2) circumstanțe ce se referă la comportamentul vinovatului după comiterea infracțiunii.

Instanța de judecată relevă că nu determină circumstanțe excepționale față de Bejan Petru or faptul că inculpatul este profesor salariul căror este foarte mic, are fiică studentă care este majoră nu pot fi apreciate ca circumstanțe excepționale.

La stabilirea cuantumului pedepsei și la individualizarea pedepsei instanța de judecată a ținut cont de scopurile pedepsei stipulate în art. 61 din Codul penal, și anume, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct.14 Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiuni privind cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

Potrivit prevederilor art.229 alin.(1) CPP, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului, iar conform alin.(2) instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare (...).

Referitor la solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpatul XXXXXXXXXX în contul statului a cheltuielilor suportate ca urmare a efectuării expertizei tehnice a documentelor, conform raportului de expertiză judiciară nr. 184 din 17 septembrie 2018 în mărime de 2100 lei, instanța o consideră întemeiată necesar a fi admisă, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.227 CPP al RM (1) Cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit prevederilor art.229 CPP al RM (1) Cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare. (3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor. (4) În cazul condamnării citorva persoane în aceeași cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependență de vinovăția, gradul de răspundere și situația materială a fiecăreia din ele. (5) În cazul încetării urmăririi penale în urma împăcării părții vătămate cu învinutul, inculpatul, instanța de judecată poate trece cheltuielile judiciare în sarcina părții vătămate, a învinutului, inculpatului sau numai a uneia din părți. (6) În caz de deces al condamnatului pînă la intrarea în vigoare a sentinței, cheltuielile judiciare nu pot fi puse în sarcina succesorilor lui. (7) În cazul condamnaților minori, pot fi obligați la achitarea cheltuielilor judiciare părinții sau tutorii minorului condamnat dacă se constată că ei au avut neajunsuri serioase la îndeplinirea obligațiilor lor față de minor.

În conformitate cu prevederile art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea:

- 1) cauzei morții;
- 2) gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale;
- 3) stării psihice și fizice a bănuțului, învinutului, inculpatului – în cazurile în care apar îndoiele cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-și apăra de sine stătător drepturile și interesele legitime în procesul penal;
- 3¹) stării psihice și fizice a persoanei în privința căreia se reclamă că s-au comis acte de tortură, tratamente inumane sau degradante;
- 4) vârstei bănuțului, învinutului, inculpatului sau părții vătămate – în cazurile în care această circumstanță are importanță pentru cauza penală, iar documentele ce confirmă vârsta lipsesc sau prezintă dubiu;
- 5) stării psihice sau fizice a părții vătămate, martorului dacă apar îndoiele în privința capacității lor de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații despre ele, dacă aceste declarații ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărării în cauza dată;
- 6) altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Instanța de judecată reține că în prezenta cauză a fost efectuat raportul de expertiză cu nr. 180 din 13 septembrie 2018 pentru efectuarea căruia a fost achitată suma de 2100 lei (f.d. 26 Vol. I).

Instanța de judecată, raportând prevederile legale evidențiate supra, la materialele cauzei, consideră că plata cheltuielilor judiciare urmează a fi puse în sarcina inculpatului atâta timp cât XXXXXXXXXX a recunoscut că a comis o infracțiune, vina acesteia fiind dovedită indubitabil, or, efectuarea expertizei care reprezintă obiectul de studiu al cauzei penale, au avut la geneză comportamentul infracțional al inculpatului.

Mai mult, judecarea cauze penale a condiționat efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedura, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă, cu retribuția apărătorilor, precum și cu orice alte cheltuieli necesare bunei desfășurări a procesului penal. În cheltuielile ocazionate de administrarea probelor se includ și sumele pentru retribuția convenită experților și interpreților pentru serviciul care l-au adus justiției. Spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sunt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sunt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

Prin urmare, cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime totală de 2100 lei, în legătură cu efectuarea expertizei judiciare din contul

inculpatului XXXXXXXXXX în beneficiul statului, instanța de judecată o va admite ca întemeiată și va trece aceste cheltuieli în contul inculpatului.

Cu referire la prevederile art.385 alin.(1) pct.13, art.397 alin.(3) și art.162 alin.(1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictelor.

Soarta corpurilor delictelor necesită a fi decisă conform art.162 CPP. Potrivit alin.(1) pct.1)-3) al articolului menționat, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictelor. În acest caz: uneltele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite; obiectele a căror circulație este interzisă vor fi predate instituțiilor respective sau nimicite; lucrurile care nu prezintă nici o valoare și care nu pot fi utilizate vor fi distruse, iar în cazurile în care sunt cerute de persoane ori instituții interesate, ele pot fi remise acestora.

Potrivit materialelor cauzei penale se reține că prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție din 13 septembrie 2018 a fost dispus de a autoriza efectuarea de către ofițerii de investigație ai Centrului Național Anticorupție a măsurii speciale de investigație: controlul transmiterii banilor, adică înmânarea sau predarea de către Cotorobai Dumitru a sumei de 1400 lei cet. Bejan Petru (f.d. 32-33 Vol. I).

Conform procesului-verbal privind examinarea bancnotelor din 13 septembrie 2018 se confirmă că suma de 1400 (o mie patru sute) lei au fost eliberați lui Cotorobai Dumitru din contul special al Centrului Național Anticorupție (f.d.34 Vol. I).

Astfel, având în vedere cele menționate, în corespundere cu prevederile art.162 CPP, instanța de judecată consideră că mijloacele bănești în sumă de 1400 (o mie patru sute) lei, ridicați conform procesului-verbal din 13 septembrie 2018 în temeiul cauzei penale nr. 2018970614, după cum urmează - 7 bancnote cu nominalul 200 (două sute) lei, seria G. 0091 586823, G. 0077 788343, G. 0068 269944, G. 0121 211185, G. 0089 603344, G. 0120 039876, G. 0085 199819 ridicați conform procesului-verbal din XXXXXXXXXX (f.d. 136), recunoscuți în calitate de corpurile delictelor prin ordonanța din XXXXXXXXXX (f.d. 21-22 Vol. II) urmează se fie restituiți proprietarului Centrul Național Anticorupție, la definitivarea sentinței.

În acest sens, corpurile delictelor CD-uri atașate în plicul anexat la materialele cauzei, urmează a fi păstrate la materialele cauzei penale pe tot termenul de păstrare a acestora.

Măsura preventivă obligația de nepărsire a țării pe un termen de 30 zile aplicat XXXXXXXXXX prin ordonanța din 29 septembrie 2018 (f.d. 200 Vol. II), în temeiul art. 195 CPP se consideră încetată de drept.

În conformitate cu prevederile art.art.7, 61, 75, 78 Cod Penal RM, art. art. 162, 364¹pct. (8), 384-385, 389, 392-395 Cod procedură penală a RM, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se recunoaște vinovat XXXXXXXXXX, născut la 14.07.1974, IDNP2002001025817, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(4) Cod Penal al Republicii Moldova și în baza acestei norme, cu aplicarea prevederilor art.364¹ pct.(8) Cod procedură penală RM coroborat cu prevederile art. 78 alin. (2) Cod Penal al RM, a-i stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale ceia ce constituie 40 000 lei (patruzeci mii) lei, fără privarea de dreptul de a ocupa funcții publice sau de a exercita o anumită activitate.

Se explică lui XXXXXXXXXX, că potrivit prevederilor articolului 64 alin.(3)¹ Cod Penal a RM - este în drept să achite jumătate de amendă stabilită dacă o plătește în cel mult 72 de ore din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Măsura preventivă obligația de nepărsire a țării pe un termen de 30 zile aplicat lui XXXXXXXXXX prin ordonanța din 29 septembrie 2018, se consideră încetată de drept.

Se încasează din contul XXXXXXXXXX, născut la XXXXXXXXXX, beneficiul statului suma de 2100 (două mii o sută lei) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Mijloacele bănești în sumă de 1400 (o mie patru sute) lei, ridicați conform procesului-verbal din 13 septembrie 2018 în temeiul cauzei penale nr. 2018970614, după cum urmează - 7 bancnote cu nominalul 200 (două sute) lei, seria G. 0091 586823, G. 0077 788343, G. 0068 269944, G. 0121 211185, G. 0089 603344, G. 0120 039876, G. 0085 199819 ridicați conform procesului-verbal din XXXXXXXXXX (f.d. 136), se restituie proprietarului Centrul Național Anticorupție, la definitivarea sentinței.

Corpurile delictelor CD-uri atașate în plicul anexat la materialele cauzei, urmează a fi păstrate la materialele cauzei penale pe tot termenul de păstrare a acestora.

Sentința este cu drept de atac în ordine de recurs în Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,

judcătorul

Irina PĂDURARU